

Reiseliv som et offer for en ikke-bærekraftig utvikling

Stefan Gössling

Vestlandsforskning

WESTERN NORWAY RESEARCH INSTITUTE

VESTLANDSFORSKING

www.vestforsk.no

Hvordan vil reiseliv bli rammet av en ikke-bærekraftig utvikling? Noen eksempler

- **Klimaendring**
 - Sommerturisme
 - Vinterturisme
- **Transporttrender**
 - EU ETS
 - Lav-kost flyreiser

Elin Sjöberger, Carolina Ivarsson och Magdalena Stensjö solade sig i Göteborg i går.
Foto: OSCAR MAGNUSSON/SCANPIX

18,9 grader – och värmerekord

Ett stabilt högtryck har gett ovanlig vårvärme över Sverige redan i mars.

I Göteborg och Umeå noterades i går de högsta temperaturerna i mars sedan mätningarna började 1859, uppger SMHI.

Termometern visade 18,9 grader när det var som varmast i Göteborg i går eftermiddagen. Det tidigare rekordet var 18,0 grader, och

I Umeå kunde man glädjas åt 14,2 grader, vilket överträffade rekordet 13,6 grader från 1945.

I går var också årets hittills varmaste dag i landet. Årsbästa 19,3 grader uppmättes i Fägerhult, sydost om Borås.

Vi ser ingen ände på värmen, åtminstone inte förrän på fredag, säger vakthavande meteorolog Stefan Flodin på SMHI.

Rekordvarmt i sommar

Björn Centio, Jesper Nordahl och Daniel Dahl badade första gången i mars. I går tillbringade de dagen vid Ribban i Malmö med sol och bad. – Det är riktigt varmt och skönt, säger Björn Centio.

... och här blir det sol i pingsthelgen

VÄDER. Det blir svenskt värmererekord i sommar. Åtminstone enligt brittiska meteorologer.

Europeiska centret för långtidsprognoser, ECMWF, har sammanställt statistik från 20 länder och förutspår att medeltemperaturen i Sverige kommer att stiga med 0,5 till 1 grad. På SMHI är man mer försiktig i sina beräkningar.

– I fjol gick norska SMHI ut med långtidsprognosen. Deras första version för sommaren stämde bra, men den

Varmast i Sverige

Målilla i östra Småland och Ulltuna i Uppland innehar det svenska värmererekordet på 38 grader.

andra var helt fel, säger meteorolog Sten Laurin på SMHI.

För att vara säker på en plats i solen i sommar tipsar Laurin om östra Småland. Statistiskt sett brukar där vara både varmast och torrast.

Om vädertraditionerna håller i sig lär det bli blö-

tast i Hallands inland och kallast i Norrlandsfjällen.

Ryktet med temperaturer på upp till 30 grader på flera håll i Sverige inför helgen tar SMHI med en nypa salt.

– Kanonvädret hamnar nog över Baltikum i stället. Men runt 20 grader lär det bli, säger Sten Laurin.

Störst solchanser blir det i norra Norrland och Skåne i helgen. Resten av Sverige kan drabbas av spridda skurar.

FRIDA ERIKSSON
frida.eriksson@metro.se

Så här blir vädret

1 grad varmare än normalt

1 halv-grad varmare än normalt

Sommarprognos

Solcharter till Skåne

Klimatförändringar ger växande badturism i Nordeuropa enligt ny forskarrapport

SPÄCKAT PÅ badstränderna. Stora hotellkomplex, krimskramsbutiker och bargator med skrånande ungdomar och flervåningsdiskon.

I Mölle, Båstad, Kivik?

Ja, så kan det bli. Enligt två nya forskarrapporter

kan de nord-europeiska ländernas kuster bli framtidens nya sol- och baddestinationer – om de globala klimatförändringar fortsätter.

"Det är kanske bara en tidsfråga innan vi kan börja hyra ut solstolar på de skånska stränderna."

LENA BIRGERSSON, POSITION SKÅNE

– Allt fler kommer att stanna i sina hemländer på sina semestrar, speciellt tyskar och engelsmän, säger Richard Tol på Hamburgs universitet till den brittiska dagstidningen The Guardian. Framför allt om våra egna somrar blir angenämare med mindre regn och längre solperioder.

Men det är inte bara vi nordbor som kommer att stanna hemma om klimatet blir varmare. England, Tyskland, de baltiska staterna och södra Sverige kommer troligen även få utländska bad- och solturister. Framst från varandra, men även från södra Europa.

Och det är inga små skror det gäller. I dag besöks

Medelhavsregionen av runt 120 miljoner turister, främst från norra europa. Det skulle innebära, grovt räknat, att badorterna i Skåne skulle få ta emot fem-tio miljoner turister i framtiden.

Lena Birgersson, pressansvarig på Position Skåne, menar att intresset för Nordeuropa och Skåne redan tagit fart:

– Sedan i fjol har vi besök av allt fler italienska resejournalister. De är mycket trendkänsliga och flera av dem säger att många italienare redan nu anser att det är för varmt att semestra vid Medelhavet.

Men är fem miljoner turister ett skräckscenari eller en drömsituation?

– Vi välkomnar dem. Enbart Skåne har till exempel 40 mil sandstränder att locka med. Dessutom kostar det än så länge inget att bada här.

ANDERS FALKIRK

MÖLLE ÅR 2010? Inte omöjligt – det som är typiskt för Medelhavsländerna i dag kan vara typiskt för Skåne om några år.

Endringer i nedbørsintensitet

Varning för farlig fästingsommar

De blodsugande insekterna tros bli extra många i år.

Foto: KA/REX

Expert: Högriskområdet för TBE växer norrut

Fästingarna kan bli rekordmånga i år. Den varma hösten och tidiga våren har gynnat de små blodsugarna.

Men därmed ökar också risken för sjukdomarna TBE och borrelia.

Den långa hösten har varit idealisk för fästingarna. Enligt Thomas Jaenson, professor i medicinsk entomologi (insektslära) vid Uppsala universitet, var fästingarna aktiva ända in i januari, vilket är mycket ovanligt.

- Det är växthuseffekten som gör sig allt mer påmind. Redan på 1990-talet skrev vi att fästingarna går längre och längre norrut och nu ser vi också att deras aktivitet för-

längs över året, säger han till TT.

Fler fästingar betyder att risken för sjukdomarna TBE och borrelia ökar.

Det har alltid sagts att det är främst Mälardalen och Södertörn som är högriskområden för TBE, men Thomas Jaenson anser att den kartan kommer att behöva ritas om.

- De områdena kommer att dra sig längre norrut på grund av växthuseffekten. Om inte folk vaccinerar sig så kommer det att bli fler fall av TBE.

På Socialstyrelsen vill man dock inte ändra sina rekommendationer innan det kommit dokumenterade fall utan-

för högriskområdena.

Anders Lindberg, smittskyddsexpert på Socialstyrelsen, anser att det fortfarande räcker med att alla som bor i eller besöker högriskområdena i sommar ser över sitt skydd mot TBE.

**Björn Ewenfeldt/TT
Sara Haldert**

FAKTA/TBE

■ På 1990-talet inrapporterades 50-75 fall av TBE årligen till Smittskyddsinstitutet.

■ Förra året var siffran 163 och då inträffade också två dödsfall i TBE i Uppland, vilket är mycket ovanligt.

Källa: TT

FSME in Schweden

In Schweden sind vor allem die Gebiete an der südöstlichen Küste (Region um Stockholm) als endemisch anzusehen. Eine geringere Aktivität zeigt sich im westlichen Teil des Landesinneren und im Süden bis Malmö. Die der Küste vorgelagerten Inseln Gotland und Öland gelten ebenfalls als besonders gefährdete FSME-Gebiete. In diesen Regionen Schwedens werden jährlich 50-60 Erkrankungen registriert.

Legende:

High risk of infection Low risk of infection

[Zurück zur "Verbreitungskarte"](#)

Akta dig för sommaren!

4-juni-2007

Här är plågorna som kan göra semestern mindre trevlig

FARON. Sommarvärmen är här och det är tid att njuta.

Dessvärre är det inte bara vi människor som trivs när det blir varmare. Metro har den tråkiga plikten att påminna om plågorna som gör den underbara sommaren något mindre angenäm.

QUIR STRESSERUPP/ANIRAT/JOSEF

Badplatsen

Bäckårsfeber:

En potentiellt dödlig infektion, som i fjol drabbade åtta

svenskar. Symtomen påminner om en öroninflammation. Bakterierna trivs bäst i bräckt vatten. Smittar via öppna sår.

Råd: Bada inte eller ha kontakt med havs- eller sjövattnet när du har öppna sår.

Badklåda: Orsakas av inälvsmaskar från sjöfåglar som trivs när badvattnet är över 20 grader. Kan ge feber och kliande utslag som påminner om myggbett. Går över utan behandling.

Algblomning: Tidiga prognoser tyder på risk för kraftig algblomning i Östersjön i år. Undvik bad och drick inte vattnet.

Med sommaren kommer bär, bad och värme, men också badklåda, fästingar och matförgiftningar.

Maten

Matförgiftning:

Salmonella, campylobacter, ehc - maten

kan innehålla bakterier och virus, som trivs särskilt bra när det är varmt. Mellan 350 000 och 500 000 svenskar drabbas av matförgiftning varje år.

- Råd:**
- Bär snabbt hem kylvarorna från butiken.
 - Tvätta händerna.
 - Skölj frukt och grönsaker.
 - Använd olika skärbrädor för kött, bröd och grönsaker.
 - Värm/stek kött ordentligt,

särskilt köttfärs, griskött och kyckling.

Djuren

Fästingspröda sjukdomar:

• Borrelia drabbar mellan 5 000 och 10 000 personer om året. Första tecknet är en rodnad på huden som kan bli ringformad. Kan leda till obotliga skador i centrala nervsystemet.

• TBE yttrar sig som en hjärninflammation. I fjol anmäldes 163 fall. 30-40 procent av

dem som insjuknar får bestående besvär i form av trötthet, minnesstörningar och bland förlamningar.

• Fästingfeber, anaplasmos, är vanligast hos djur men drabbar också människor. Yttrar sig som en sommarinfluensa med hög feber och frossa. Självläkande.

Råd: Borrelia och fästingfeber kan undvikas om fästingen plockas bort inom 24 timmar. Det hjälper dock inte mot TBE. Vaccin finns mot TBE men inte mot borrelia. Använd stövlar och långbyxor, täta kläder. Kontrollera kläder, hud och hår.

HARPEST (TULAREMI): Drabbar gnagare, som genom direktkontakt kan sprida smittan till människor. Man kan också få den via myggor. Symtomen är influensaliknande.

Råd: Var försiktig i kontakt med gnagare. Använd skydd mot mygg.

Sex

Att sexlivet är intensivare bevisas av statistiken över sexuellt överförbara sjukdomar. Där märks en topp i slutet av sommaren när symtomen ger sig till känna.

KLAMYDIA: Ökar snabbare än någonsin. Smittskyddsinstitutet räknar med att över 40 000 - rekordmånga - kommer att insjukna i år.

HIV/AIDS: I fjol upptäcktes 396 nya fall i Sverige, och hittills i år har antalet ökat ordentligt. Cirka hälften av fallen är en följd av heterosexuella kontakter och en fjärdedel beror på sex mellan män.

Råd: Använd kondom, ha färre sexpartner.

ANDERS GÖRANSSON
anders.goransson@metro.se

INFORMATION!

Algblomning kan förekomma.
(Blågröna alger kan vara giftiga)

Undvik att bada där ansamlingar av alger förekommer,
eller där vattnet är kraftigt grumligt av alger.
Duscha noggrant efter eventuellt bad.

Ha särskild uppsikt över barnen.

Miljöförvaltningen och Gatukontoret
Malmö stad

För mer information se www.malmo.se/parker
eller kontakta kundservice 020-344500

Algblomningen slår hårt mot turistnäringen på Öland

Tack vare Fröken Alg kan vi fortsätta njuta av Ölands härliga stränder. Som här på Böda Sand.

Foto: ÖLANDS TURIST AB

Ring Fröken Alg och du får veta om din favoritbadplats på Öland är fri från algblomning i dag. Eller gå in på webbplatsen badapaoland.nu.

INFÖR ÅRETS TURISTSÄSONG

har näringen och turistorganisationen i samarbete med forskare på Kalmar högskola startat en intensiv informationskampanj.

– Tyvärr fick man förra året bilden av att hela Öland var indränkt i alger. I själva verket fanns det hela tiden gott om platser att bada på.

Så säger Gustaf Öholm, turistchef på Öland och vd för Ölands turist AB.

– Algblomningen är inget Ölandsproblem utan en Östersjöfråga och det pågår forskning på bred front för att få mer kunskap.

Algblomningen slår hårt på turistnäringen på Öland, som är ett av Sveriges största turistmål med sina runt tre miljoner besökare årligen. Merparten av dem kommer under sommarsäsongen för att njuta av »Solens och vindarnas ö».

Minskad omsättning

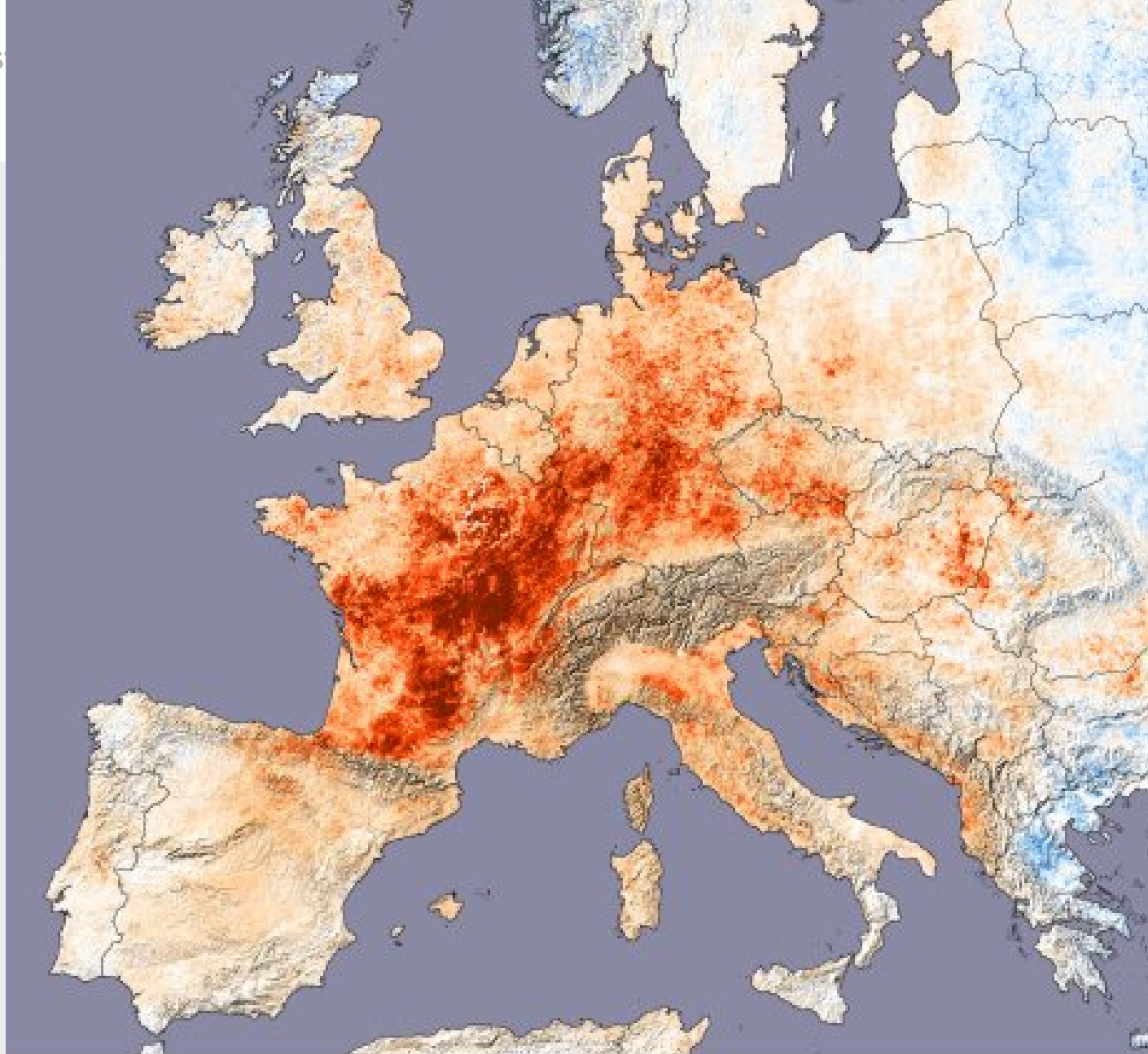
Men förra året drabbades Öland av en ganska dramatisk minskning i omsättningen. Besöksnäringen räknar med att 150–200 miljoner kronor gick förlorade på grund av algblomningen. Eller rättare sagt den bristande informationen om hur det i verkligheten såg ut vid badstränderna.

– Den algkarta som SMHI har är alldeles för otydlig och övergripande. På den såg det ut som om Öland var täckt av alger när de låg långt ute till havs. Och det var till stor del den bild som gavs i media. Gemene man fick en väldigt upphäusad beskriv-

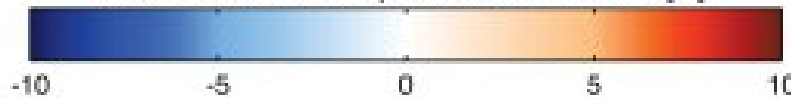
ning, som skrämd mer än den gav information. På Öland fanns hela sommaren flera stränder att bada på och västra sidan av Öland var i stort sett fri från algblomning hela säsongen, säger Gustaf Öholm.

På initiativ av institutionen för biologi och miljövetenskap på Kalmar högskola har ett samarbete inletts. Detta har bl a resulterat i fler informationskanaler ut till allmänheten. Uppgifterna läggs dagligen in på hemsidan www.badapaoland.nu. Man kan också få uppgifter via sms eller så kan man ringa till Fröken Alg för att få senaste info om algblomningen.

– Algsituationen är sådan att det krävs samarbete och samverkan. På Öland har vi ett bra exempel på hur enskilda aktörer kan bidra, säger Dea Carlsson, vatten- vårdsdirektör för Södra Östersjöns vattenmyndighetens malsättning. ■

Land Surface Temperature difference [K]

Grekland brinner

SFORSKING

• Värsta skogsbränderna på 150 år – misstänks anlagda • 61 döda

GREKLAND. Efter de värsta bränderna i landets historia har Grekland utlyst undantagstillstånd. Femtiosju människor har mist livet de senaste tre dagarna och dusintals byar har brunnit ner till grunden.

Den grekiska regeringen misstänker att bränderna är anlagda och har utlovat en belöning på mellan 100 000 och 1 miljon euro för tips som leder till att mordbrännarna gripes.

DET ÄR BLAND annat Sterea Hellas, Peloponnesos och Evia som har drabbats av löpelden, och den historiska platsen Olympia hotas. Minst två plan och två helikoptrar, utöver markstyrkor, arbetade i går frenetiskt för att skydda museet och övriga arkeologiska minnesmärken för elden. Bara i Ilia har mer än två miljoner kvadratmeter skog och 300 hus brunnit ner, med 37 döda som följd. Många blev om-

Kamp mot en brand i byn Kapsala på ön Evia.

ringade av eld och kunde inte ta sig ut, andra mötte döden när de desperat försökte rädda sina hem. Även brandmän finns bland de döda, och man befärar att dödsiffran kommer att stiga.

Bulgarien utlyste i går kväll undantagstillstånd i landets sydöstra del, där stora skogsbränder brutit ut och två människor omkommit.

ZOE KOSKINIDOU/
METRO ATEN

"Det stinker och det regnar sotflagor. Det går inte att vara ute, jag kan inte andas."

Svenske Magnus Andersson är med sin flickvän Sara Grandin i Kalo Nero på den västra sidan av Peloponnesos

27 Augusti
2007

Vinter-turisme

Ski resort jobs on the edge

December 19, 2006

CURTIS RUSH
STAFF REPORTER

Ontario's ski resort operators
this
arm
term

BILL SANDFORD/TORONTO STAR

With more grass than snow on the hills, chair lifts at Blue Mountain hang motionless and empty on Dec. 18, making for dismal start to the ski season.

MSNBC.com

WP: Winter weather frightfully balmy

Northeast ski resorts suffer worst season in 25 years

By Kim Hart

The Washington Post

Updated: 1:09 p.m. ET Jan. 8, 2007

It's tough to begrudge these weeks of spring-like weather during what should be multibillion-dollar and shortage of bleakest in 25 years

Guardian Weekly December 8-14 2006 7

Resorts typically the second half the National Ski within a few hot patches of rapid have been force

Winter sports

Snow's no-show in the Alps

The French ski season opened last weekend, but warm temperatures have meant the closure of all but the highest runs. Last week Val d'Isère was forced to cancel the world cup men's downhill races scheduled for this weekend because of the lack of snow. The Swiss resort of St Moritz

At Liberty Mount destination for V have been close

"We're a month season," said Er 20-year veteran I've ever seen."

andful
shut
gest
e

say
will
nes,
now
3
0 resort operators.

Email story

Ski hill feeling the blues from a lack of white

Last Updated: Friday, January 5, 2007 | 7:43 PM ET

[CBC News](#)

The unseasonably warm weather affecting much of Canada this winter has forced Ontario's largest ski hill to lay off 1,300 staff.

RELAT

VIDE

Photograph: Christoph Wolfsegge

Photograph: Christoph Wolfsegger

Jostedalbreen today

Source: Atle Nesje

Foto: Fjellanger/Widerøe

Jostedalsbreen 6500 years ago (and in the future)

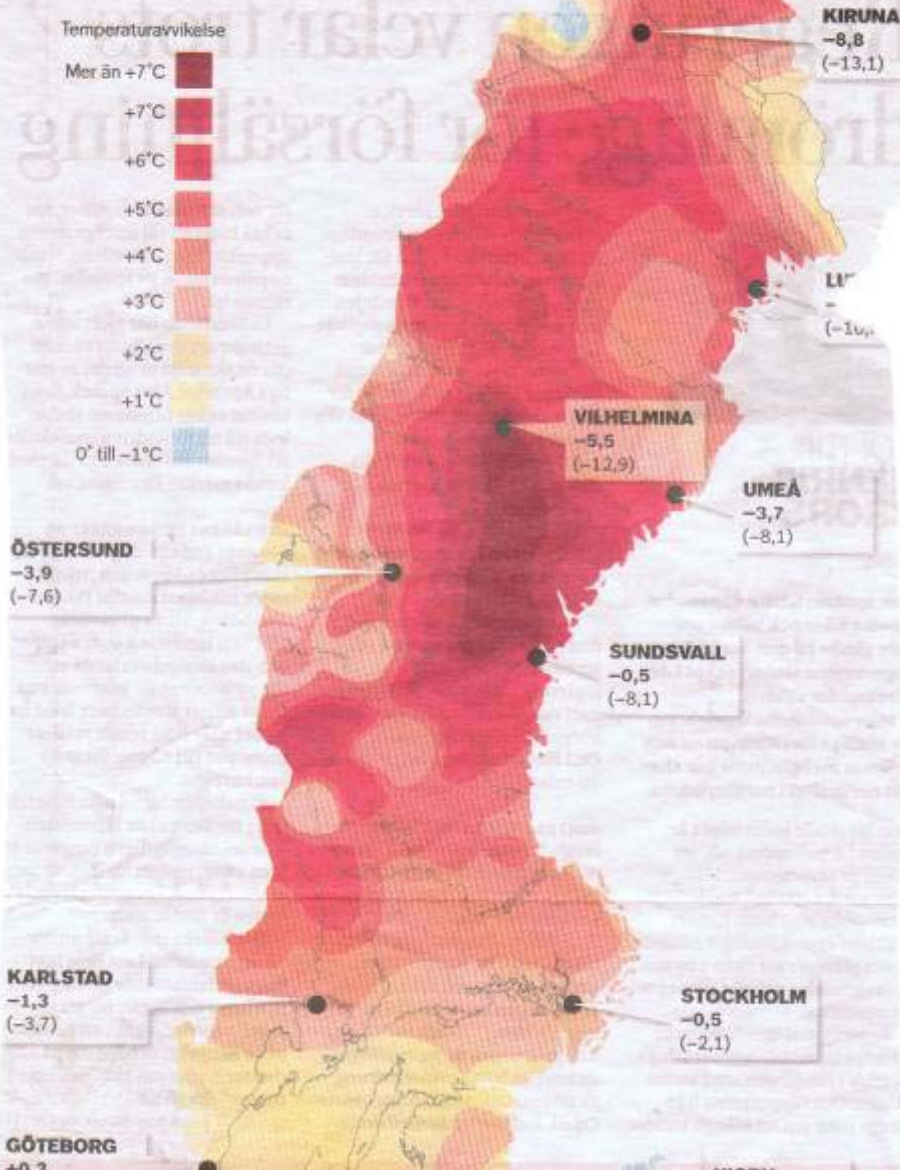
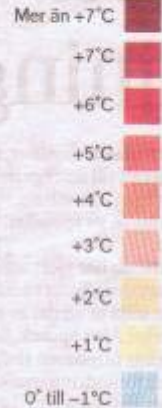
Source: Atle Nesje

Illustrasjon: Eva Bjørseth

Varmt i norr, normalt i söder

Medeltemperaturen första veckan i januari 2008 jämfört med 1961-1990 (siffror inom parentes).

Temperaturavvikelse

+ 23,1%
Bästa aktie i går
SwitchCore

- 6,1%
Sämsta aktie i går
Peab Industri

Investeringar i skidanläggningar säsongen 2007/08

ANTAL MILJONER KRONOR

SEVART? Metro testar världens sevärdheter**Se Kebnekaise innan det krymper**

FRANSMANNEN Rabot var först upp, 1883, men då trodde ingen att det här var Sveriges högsta berg. Men det är det – i dag cirka 2 104 meter högt. Det har nämligen blivit allt lägre de senaste tio åren på grund av att glaciärerna på Sydtoppen smält oroväckande snabbt. Snart kan den steniga nordtoppens 2 097 meter vara det högsta man kan komma inom landets gränser.

Kebnekaise fjällstation har dagliga toppturer under sommar- och vintersäsongen. För 570 kronor får du följa med upp via den lite mer spännand östra leden, med både lite klättring och glaciärkursning. På egen hand bör man välja den lite längre men tekniskt enklare västra leden. 10–12 tim-

SCANPIX

FRÅN Kebnekaise fjällstation går toppturer under säsong.

mar tar en topptur från fjällstationen tur och retur.

SEVART? Ja.

TIPS: Ha gott om reservtid. Dåligt väder betyder inställda toppturer och risken för att nå toppen på egen hand.

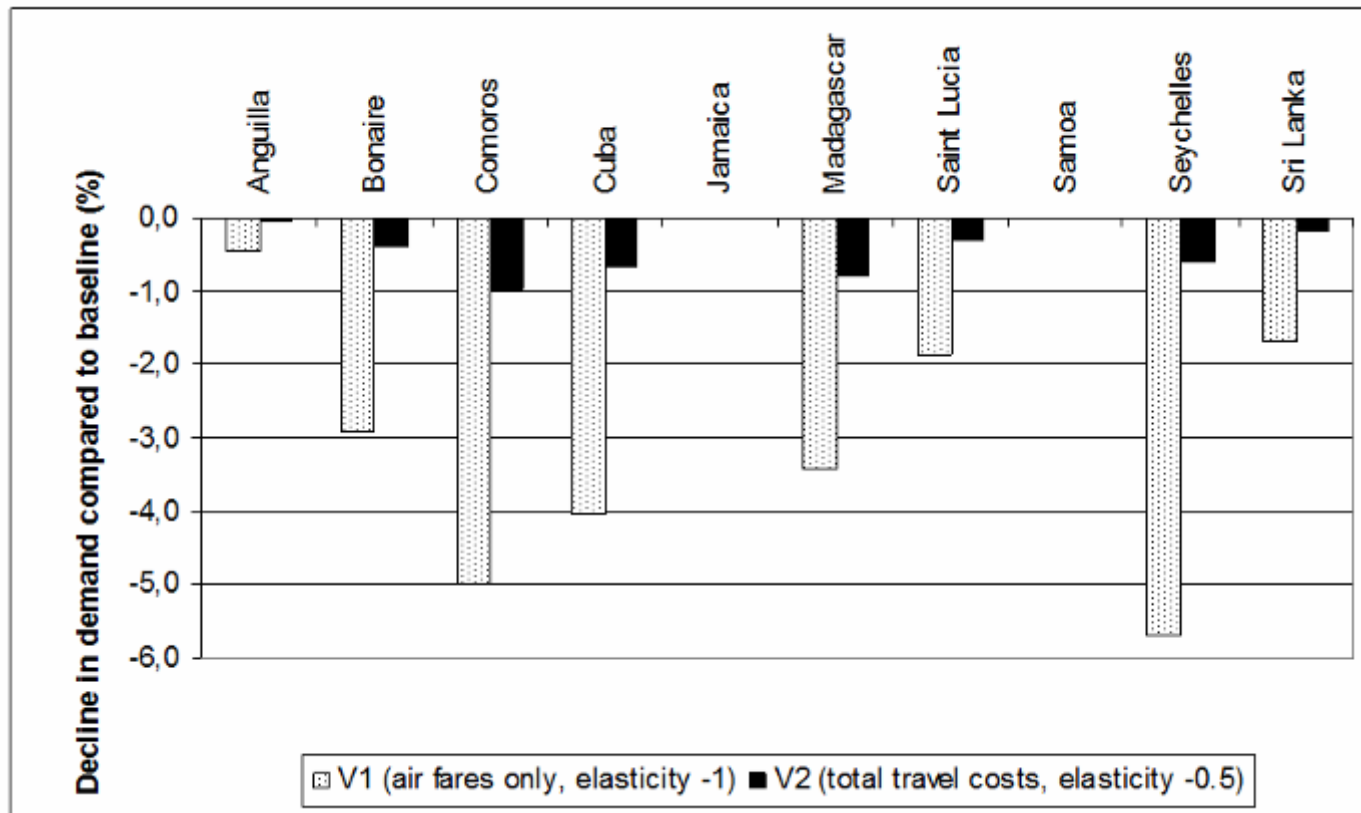
FAKTA: www.stfturist.se METRO

Transport: hva skjer?

- **Ulike forbrukerundersøkelser viser:**
 - En høy andel tror at flytransport skader miljøet
 - En høy andel er enige i at priser på flyreiser på reflektere miljøskade fra flytransport
 - Også mange som mener at flyreiser bør unngås av hensyn til miljøet

EU ETS

Gössling, S., Peeters, P., and Scott, D. 2008. Consequences of climate policy for international tourist arrivals in developing countries. *Third World Quarterly* 29(5): 869-897.

Julshopping i Kina!

新增项目!

Beijing 6, 13/12

Hamony 酒店

6 nätter fr 7 198:-

Novotel Xinqiao Beijing 酒店

6 nätter fr 8 198:-

Priserna avser per person till höllning av två personer i del från Kattrop. För avreseorter och datum finns. Bokas på apollo.se. Begränsat antal platser.

Beställ vår Kina-katalog fylld med premiärbjudanden.

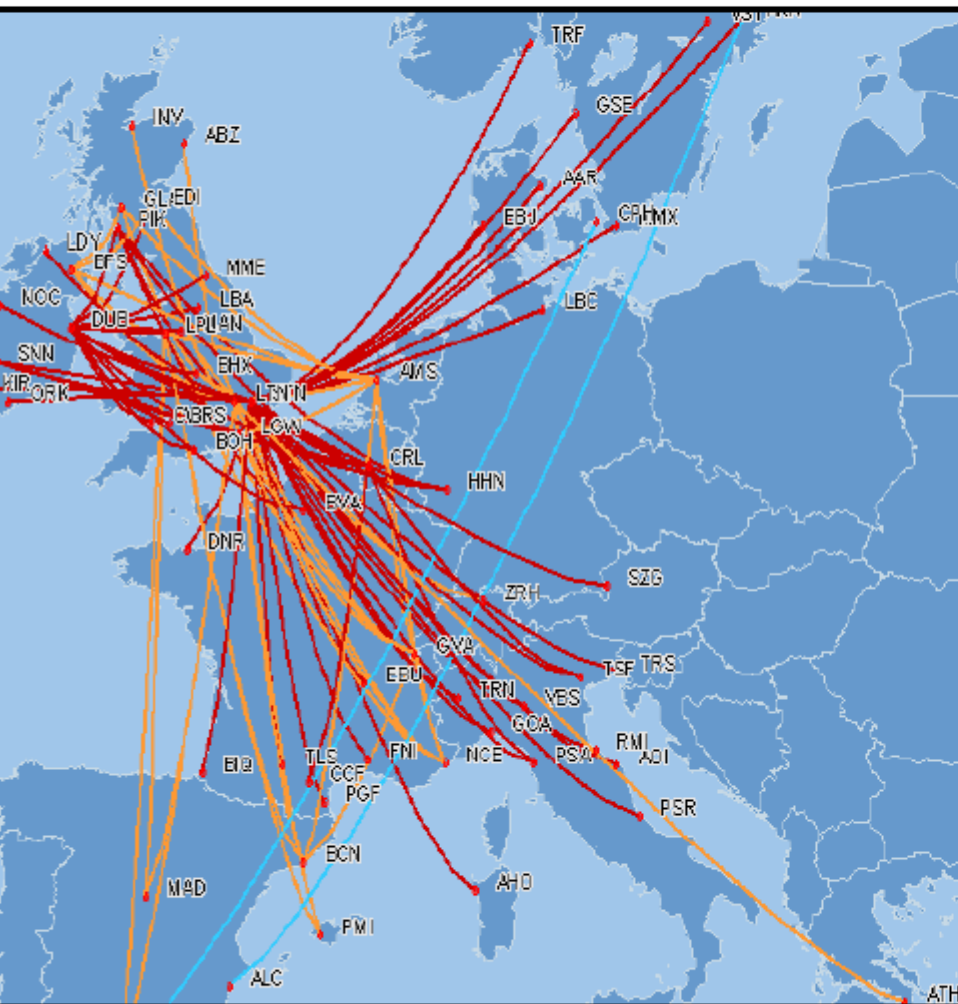
www.apollo.se/kina 0771-37 37 37

JULSHOPPA

Flyg till julmarknaderna i Köln och Berlin.

*Inkl. skatter och avgifter. Enkel väg. Begränsat antal platser.

2001

2005

